

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., s . r . o ., B.**, IČO: X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou R. - S., s . r . o ., B., IČO: X., proti žalovanému: **P., s. r. o., Ž.**, IČO: X ., o zaplatenie 71 456,88 eur s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde Žilina pod sp. zn. 13Cob/126/2012, na dovolania žalovaného proti uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 16/2014-795, z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 17/2014-798 a z 1. decembra 2014, č. k. 1 Ndob 20/2014-908, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní žalovaného proti uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 16/2014-795, z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 17/2014-798 a z 1. decembra 2014, č. k. 1 Ndob 20/2014-908 **z a s t a v u j e .**

Žalobcovi sa náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline uznesením z 18. apríla 2013, č. k. 13Cob/126/2012-673 nepriznal žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný k žiadosti priložil Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania a navrhol, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Okrem uvedeného tlačiva predložil Stav záväzkov a pohľadávok ku dňu 28. 02. 2013 a výpis z účtu vedeného vo V., a. s. (č. 1. 658 - 666 spisu). Preskúmaním predložených dokladov mal krajský súd preukázané, že peňažné záväzky, z ktorých plnením bol žalovaný v deň podania žiadosti 30 dní v omeškaní, sú vo výške 152 368,69 eur, a to

podľa prílohy pod názvom Stav záväzkov a pohľadávok ku dňu 28. 02. 2013 voči viacerým subjektom. Žalovaný má zároveň finančnú pôžičku od B. B. vo výške 91 606,55 eur a finančnú pôžičku od J. J. vo výške 1 852,28 eur s nepravidelnými mesačnými splátkami. V časti Tlačíva 4.3 pri záväzkoch voči spriazneným osobám žalovaný uviedol okrem už spomenutých záväzkov, záväzkov voči P., J. J. vo výške 93 485,50 eur. Na účte vedenom v peňažnom ústave V. č. ú. X. mal žalovaný v deň podania žiadosti zostatok - 22,90 eur. Ku dňu 28. 02. 2013 stav pohľadávok žalovaného bol vo výške 128 225,69 eur, a to podľa prílohy pod názvom Stav záväzkov a pohľadávok ku dňu 28. 02. 2013. Podľa predloženého tlačíva žalovaný nevlastní žiadne nehnuteľnosti. Nie je vlastníkom pozemkov, bytu, rodinného domu, ani iných nehnuteľností. Vo vlastníctve má dve motorové vozidlá, a to Mazda 5, r. v. 2005 a Mazda 2, r. v. 2005. Je oprávnený užívať motorové vozidlo Mazda 5, r. v. 2005. Vlastnícke právo má k forme na výrobu eurotrainov a k nábytku, ktorých hodnota je nad 750,-- eur. Vlastné imanie žalovaného je vo výške - 77 983,-- eur. Na základe predbežného opatrenia OS BA III uznesenia č. k. 23Cb/13/2012 zo dňa 07. 03. 2012 žalovaný nevykonáva svoju hlavnú činnosť.

Ďalej poukázal na § 138 ods. 1, § 211 ods. 1 a ods. 2, § 214 ods. 2 O. s. p. a na skutočnosti, ktoré mal za preukázané, a to že účastníci konania boli v októbri 2012 upovedomení o verejnom vyhlásení rozsudku bez nariadenia pojednávania. Účastníci konania tak mali vedomosť, že krajský súd mal už v októbri 2012 vo veci samej ustálený právny názor Krajský súd konštatoval, že v čase od októbra 2012 do rozhodovania o oslobodení od súdnych poplatkov nedošlo k závažným, rozhodným skutočnostiam, ktorých následkom by bolo iné skutkové zistenie, či právne posúdenie veci samej, v dôsledku ktorých by krajský súd dospel k inému právnemu názoru a inému postupu. Preto súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o splnenie podmienky, aby nešlo o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p., táto nebola splnená, a to s ohľadom na rozhodnutie okresného súdu z 10. 02. 2012, č. k. 11Cb/279/2009-481, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 71 456,88 eur s príslušenstvom v spojení s následným postupom krajského súdu, ktorým bolo oznámené ešte v mesiaci október 2012, že dôjde k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom bez nariadenia pojednávania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, t. j. nesplnenie jednej z kumulatívnych podmienok stanovených v ust. § 138 ods. 1 O. s. p., splnenie ďalšej kumulatívnej podmienky a to, či majetkové pomery žalovaného odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov, už

krajský súd nebol povinný skúmať. Napriek uvedenému krajský súd zdôraznil, že žalovaný nepreukázal, že jeho pomery v rovine všetkých jeho zložiek sú takého charakteru, aby odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov celkom, prípadne sčasti. Vzhľadom k výške pohľadávok a k výške záväzkov žalovaného podľa krajského súdu nemožno usúdiť zadlženosť, resp. insolventnosť žalovaného, keďže záväzky žalovaného sú k jeho pohľadávkam v porovnateľnej výške. Krajský súd dodal, že aj prípadný neúspech žalovaného v podnikaní a s tým spojená nepriaznivá finančná situácia sama osebe nezakladá dôvod pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Krajský súd s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy SR zároveň zdôraznil, že uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné ani s právom na prístup k súdu chráneným v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto krajský súd žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 16/2014-795 tak, že odvolacie konanie zastavil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 103, § 104 ods. 1, § 201, § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p. Ďalej uviedol, že v prejednávanej veci rozhodnutie krajského súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím odvolacieho súdu, vydaného v rámci odvolacieho konania, počas ktorého odvolací súd môže vydávať viaceré rozhodnutia, avšak po začatí odvolacieho konania a vždy koná ako odvolací súd. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie odvolania žalovaného preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní žalovaného zastavil poukazom na ust. § 104 ods. 1 v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.

V prejednávanej veci Krajský súd v Žiline vydal ďalšie uznesenie 13. mája 2013, č. k. 13Cob/126/2012-747, ktorým návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania zamietol.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný návrh na prerušenie konania podal z dôvodu, že pred Okresným súdom Trenčín sa pod sp. zn. 21C/98/2009 prejednáva otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, a to, či žalobcovia sú vlastníkami pozemku v k. ú. D. Žiadal o prerušenie konania až do právoplatného skončenia tohto konania. V ďalšom podaní z 24. apríla 2013 žalovaný na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline z 10. apríla 2013, č. k. 13Cob/126/2012-670 uviedol, že v návrhu na prerušenie odvolacieho konania došlo k písárskej chybe, keď omylom bol uvedený Okresný súd Trenčín a sp. zn. 21C/98/2009, hoci správne malo byť uvedené, že navrhuje prerušenie odvolacieho konania až do právoplatne skončeného konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/13/2012. Žalovaný poukázal na to, že došlo len k písárskej chybe s tým, že pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/12/2012 sa prejednáva otázka platnosti zmluvy o nájme mediálneho priestoru č. 17/2010/OK, ktorú žalovaný uzavrel so spoločnosťou Ž., a. s., a teda aj otázka, či žalovaný je oprávnený prenajímať predmetný reklamný priestor tretím osobám a aj žalobcovi, má vplyv na predmetné odvolacie konanie.

Krajský súd v Žiline po oboznámení sa s návrhmi žalovaného na prerušenie odvolacieho konania dospel k záveru, že ani jeden z návrhov na prerušenie odvolacieho konania nie je opodstatnený. Krajský súd zabezpečil doloženie žaloby vo veci vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 21C/98/2009 a zistil, že v tomto konaní sa nerieši otázka, ktorá by sa dotýkala predmetnej veci. Ďalej uviedol, že v sporovej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/13/2012 sa nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam v prejednávanej veci, pretože v tomto konaní sa rieši pohľadávka žalobcu za kalendárny rok 2007, t. j., že zmluva č. 17/2010/OK, uzavretá 28. 01. 2010, sa nemôže nijakým spôsobom dotknúť prejednávaného nároku žalobcu. Nesporne pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/13/2012 sa nerieši a ani neriešila otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie krajského súdu v súvislosti so žalovaným podaným odvolaním proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 10. februára 2012, č. k. 11Cb/279/2009-481.

Na odvolanie žalovaného vec prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací a rozhodol uznesením z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 17/2014-798 tak, že odvolacie konanie zastavil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodol tak poukazom na ust. § 103, § 104 ods. 1, § 201, § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p. a s odôvodnením, že v prejednávanej veci rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie odvolacieho konania nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím odvolacieho súdu, vydaného v rámci odvolacieho konania, počas ktorého odvolací súd môže vydávať viaceré rozhodnutia, avšak po začatí odvolacieho konania a vždy koná ako odvolací súd. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie odvolania žalovaného preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní žalovaného zastavil poukazom na ust. § 104 ods. 1 v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený rozhodol o návrhu žalovaného na vylúčenie predsedníčky senátu a členov senátu 13Cob Krajského súdu v Žiline uznesením z 1. decembra 2014, č. k. 1 Ndob 20/2014-908 tak, že JUDr. Máriu Dubovcovú, Mgr. Zuzanu Štolcovú a JUDr. Janu Martinčekovú nevyvlúčil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13Cob/126/2012.

V odôvodnení poukázal na vyjadrenia dotknutých sudkýň na judikatúru ESĽP a Ústavného súdu Slovenskej republiky a na skutočnosť, že zo spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vyjadrenia sudkýň o ich nezaujatosti. Ďalej uviedol, že meradlom hodnotenia objektivity nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nebude konať a nerozhodne podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci možno až vtedy, keď je vzťah sudcu nielen tvrdý, ale skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p. Základom pre vylúčenie sudcu môžu byť vždy len objektívne existujúce zákonné dôvody. Na nepreukázané a nedoložené tvrdenia nemožno v konaní o námietke zaujatosti sudcu prihliadať. Najvyšší súd nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by mohla byť považovaná za relevantnú z hľadiska § 14 ods. 1 O. s. p., a to nielen so zreteľom na subjektívne hľadisko prezentované vo vyjadreniach namietaných sudkýň, že nemajú pomer

k žalobcom, konateľom a spoločníkom žalobcu a ani konateľom a spoločníkom žalovaného, ani zástupcom žalobcu, a ani z objektívneho pohľadu, preto vznesenej námietke zaujatosti nevyhoveli.

Proti všetkým trom uvedeným uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podal žalovaný dovolanie.

Dovolanie proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 16/2014-795 podal z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 371 Trestného poriadku, a to tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia. Podľa jeho názoru všetky podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov splnil. Nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci je podľa dovolateľa závažnou vadou konania, ktorá vada zakladá právo podať dovolanie.

Dovolanie proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2014, č. k. 2 Obo 17/2014-798 zdôvodnil poukazom na ust. § 371 Trestného poriadku, lebo rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia. Napadnuté uznesenie považuje za nepreskúmateľné, lebo v ňom súd neuviedol myšlienkový spôsob, ani úvahy, na základe ktorých dospel k vydaniu predmetného uznesenia. Odvolací súd len konštatoval, že súhlasí s tvrdením Krajského súdu v Žiline, že po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. 23Cb/13/2012 skonštatoval, že sa v tomto konaní nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie v tomto konaní. Taktiež uviedol, že rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nie je rozhodnutím súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím odvolacieho súdu v rámci odvolacieho konania, počas ktorého odvolací súd môže vydávať viaceré rozhodnutia, avšak po začatí odvolacieho konania vždy koná ako odvolací súd. Tvrdí, že zo strohosti odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že konajúci súd sa nedostatočne zaoberal jeho vecou a naproti tomu sa iba pridržal nesprávne zaužívanej právnej praxe súdov. Dovolanie proti uzneseniu najvyššieho súdu z 1. decembra 2014, č. k. 1 Ndob 20/2014-908 zdôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/ O. s. p., v konaní mu ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, a to tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového

stavu a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Naďalej tvrdí, že členovia senátu Krajského súdu v Žiline 13Cob sú vo veci zaujatí. Napriek názoru nadriadeného súdu vysloveného v napadnutom uznesení, existujú objektívne dôvody, na ktoré by mal súd prihliadať. Okresný súd v Žiline nebral na vedomie, upozornenia na antيداتovaný list a tiež nepripustil výsluch kľúčového svedka, ktorého navrhol vypočuť. Ďalej namietal nedostatok riadneho odôvodnenia, že rozhodnutie je zmätočné, nezrozumiteľné, bez takého odôvodnenia, z ktorého by bolo možné vyvodit', akými úvahami sa súd pri rozhodnutí riadil.

Žalobca sa k dovolaniam nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolania boli podané účastníkom konania a v stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal ďalej, či boli splnené podmienky dovolacieho konania, aby dovolania žalovaného boli prejednané.

Podľa § 241 ods. 1 O. s. p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť a súd pre to urobí vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 2 O. s. p.).

Krajský súd v Žiline uznesením z 19. marca 2015, č. k. 13Cob/126/2012-943 vyzval žalovaného, aby v lehote desiatich dní predložil splnomocnenie - plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie dovolateľa v dovolacom konaní, nakoľko dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ sám nemá právnické vzdelanie.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie nadobudlo právoplatnosť 31. marca 2015 a žalovaný vytýkané vady podania neodstránil ani do rozhodnutia dovolacieho súdu.

Keďže dovolateľ neodstránil nedostatok podmienky konania, a to povinné zastúpenie dovolateľa advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd nemohol konať vo veci, a preto

konanie o dovolaní žalovaného podľa ustanovenia § 104 ods. 2 v spojení s § 243c O. s. p. zastavil bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutých uznesení.

Žalobca, ktorý bol v konaní úspešný, by spravidla mal právo na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobca si náhradu trov neuplatnil a ani mu žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli, preto mu dovolací súd ich náhradu nepriznal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 243c a § 146 ods. 2 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2016

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová